

31293 Primair Onderwijs
31289 Voortgezet Onderwijs
Nr. 785 Brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur
 en Wetenschap

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 maart 2025

Deze brief gaat in op het verzoek van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 12 december 2024 (kenmerk 2024D49265) om een reactie te geven op de brief van de Onderwijsraad aan de commissie van 19 november 2024 (kenmerk 2024Z18943) over de vervolgaanpak schoolloopbanen funderend onderwijs naar aanleiding van het advies 'Later selecteren, beter differentiëren'.¹²

Beleidsreactie op Onderwijsraad en vervolg

In de visie op kansengelijkheid heeft de Tweede Kamer op 10 maart 2023 een beleidsreactie op het Onderwijsraadadvies ontvangen met de beleidsvoornemens die naar aanleiding daarvan zijn genomen.³ Op 6 november 2023 heeft uw commissie de stand van zaken ontvangen in de reactie op een brief vanuit het Nederlands Instituut voor Onderwijs en Opvoedingszaken.⁴ In de brief van 25 oktober 2024 wordt het vervolg geschetst dat dit kabinet hieraan geeft.

De Onderwijsraad, sectororganisaties, besturen en politiek vinden elkaar in onze gedeelde missie om ervoor te zorgen dat ons onderwijs bijdraagt aan een goede onderwijsloopbaan voor alle leerlingen. In de eerste plaats is het daarbij van belang om te zorgen voor steengoed onderwijs en voldoende gekwalificeerd personeel. Een soepele en succesvolle doorstroom naar en binnen het vo zorgt ervoor dat leerlingen zich kunnen ontwikkelen in overeenstemming met hun capaciteiten en wensen. Daar werkt dit kabinet aan.

Maatregelen en kennisopbouw

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2020-2021, 35 570 VIII, nr. 218

² Conform toezegging tijdens het debat Sturing in het funderend onderwijs op 12 februari jl. om met een reactie te komen (kenmerk TZ202502-085).

³ Kamerstukken II, vergaderjaar 2022-2023, 31 293, nr. 660

⁴ Kamerstukken II, vergaderjaar 2023-2024, 31 293, nr. 705

Het vraagstuk leeft bij scholen en veel scholen zijn hier al mee aan de slag. Het ministerie van OCW ondersteunt dit door kennisopbouw en kennisdeling te faciliteren en door maatregelen te nemen die verbeteringen beogen op het gebied van de overgang van po naar vo en de tussentijdse switch en doorstroom in het vo. Zo wordt gewerkt aan meer passende adviezen die recht doen aan de

ontwikkeling van leerlingen en werk ik de wettelijke mogelijkheid uit voor scholen om samen te werken. Daarnaast wordt dit voorjaar een ontwerpstudie naar een verplicht leerlingvolgsysteem in de onderbouw van het voortgezet onderwijs opgeleverd, zodat gekeken kan worden hoe hier nader vorm aan kan worden gegeven. Ook onderzoekt het ministerie van OCW samen met de VO-raad hoe de aantrekkelijkheid van brede scholengemeenschappen kan worden bevorderd, omdat leerlingen op deze scholen gemakkelijker tussentijds kunnen doorstromen naar een onderwijsrichting die bij de ontwikkeling van de leerling past. Uit het rapport 'meer(waarde) heterogene brugklassen en capaciteitentesten?' die op 4 december 2024 naar de Tweede Kamer is gestuurd, blijkt dat heterogene brugklassen onder andere van meerwaarde zijn in een betere plaatsing van leerlingen na de brugklas.⁵ Scholen kunnen hier iets mee doen. Dit kabinet vindt het van belang dat scholen de ruimte benutten die er is, zodat kinderen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Dat ondersteunen we bijvoorbeeld door kennisdeling in de overgang van de basis naar de middelbare school en rond heterogene brugklassen. Zo zal er op 7 april 2025 een werkconferentie worden georganiseerd door de VO-raad in samenwerking met OCW om scholen de ruimte te geven ervaringen en kennis uit te wisselen op dit thema. En zijn er drie leertrajecten die door consortia van scholen en wetenschappers worden uitgevoerd rondom dit thema.⁶

Tot slot

Door de grote opgave waar we voor staan in het onderwijs, kiest het kabinet ervoor in te zetten op kennisdeling rond de schoolloopbanen in het funderend onderwijs en maatregelen te nemen die bijdragen dat leerlingen op een passende plek terecht komen, en dus geen stelselwijziging door te voeren. We roepen scholen op om binnen de kaders die er zijn ruimte te pakken flexibel om te gaan met het moment waarop een leerling in een onderwijsrichting zit, bijvoorbeeld door het aanbieden van tweejarige dakpanklassen. De uiteindelijke stip op de horizon is een onderwijsstelsel dat eraan bijdraagt dat iedere leerling zijn talenten kan ontwikkelen. Het onderwijs legt de basis voor het verdere leven van ieder persoon. Het bepaalt of je straks een passende baan kan vinden en mee kan doen in de samenleving. Er is geen docent, schoolleider of bestuurder die zich daar niet van bewust is en zich iedere dag inzet om het beste uit ieder talent te halen en ze verder te brengen in hun ontwikkeling dan waar ze op dat moment zijn.

⁵ Kamerstukken II, vergaderjaar 2024-2025, 36 600 VIII, nr. 135

⁶ <https://www.nro.nl/onderzoeksprogrammas/doorstroom-in-een-kansrijk-stelsel>

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M.L.J. Paul